

De Forexpo 98 in het bos van Les Landes, Frankrijk

Aan de Atlantische kust in het zuiden van Frankrijk ligt in de Gascogne het uitgestrekte bosgebied van Les Landes. In dit gebied werd op 10, 11 en 12 juni 1998 te Mios de Forexpo 98 gehouden, een Franse bosbouwvakbeurs.

De regio van Les Landes was eens een onherbergzaam drasland, met bij de zee stuifzanden en wandelende duinen. Rond 1780 begon men met het vastleggen van het zand met helmgras en later zeeden (Pinus pinaster). Daarna volgde de drainage van het gebied. Duizenden hectares werden ingeplant met bomen, wegen en spoorwegen werden aangelegd. Nu is het een bosgebied van 200 bij 150 km, waarvan het merendeel uit zeeden-monocultuur bestaat en dat voor het overgrote deel door particuliere eigenaren wordt beheerd.

Forexpo 98

Uit de grootse opzet van de Forexpo blijkt wel het economisch belang van dit bos voor de regio, al is deze beurs voor heel Frankrijk en Zuid-Europa bedoeld. Om plaats te maken voor de ca. 350 exposanten en verwachte 30.000 bezoekers heeft men te midden van de zeeden plantages een dikke 50 hectare gekapt, egaal gemaakt, van electriciteit en telefoon voorzien en zo'n 5 km wegen aangelegd.

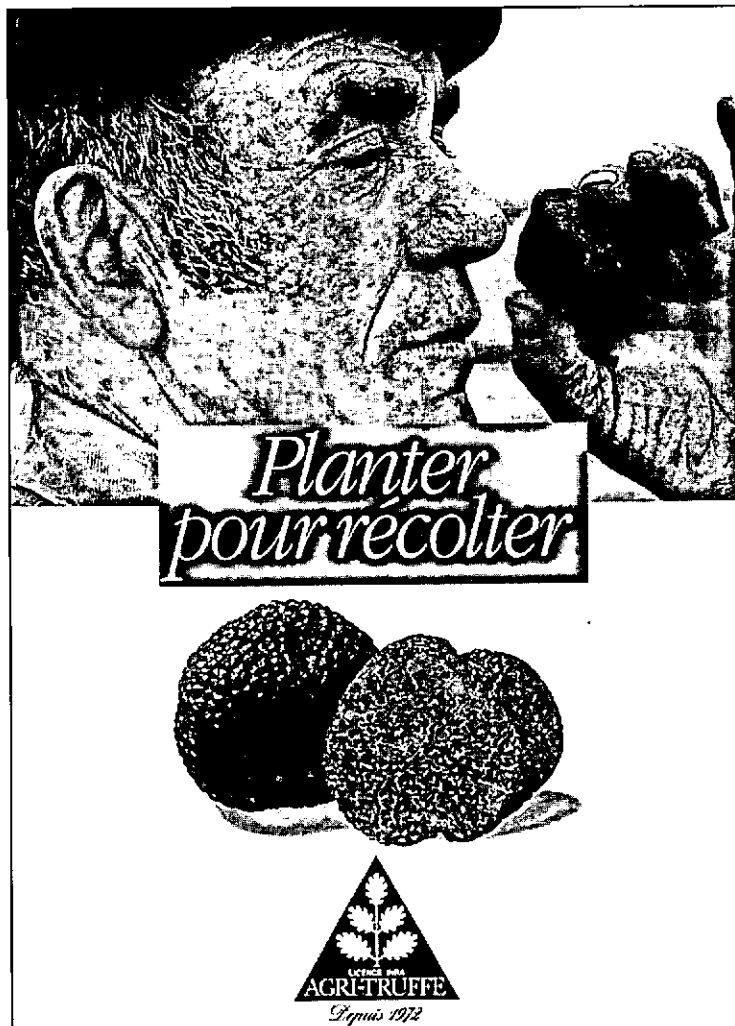
Je moet er wel een neus voor hebben om de zeldzame truffels te vinden. Maar je kunt tegenwoordig ook met truffel geënt plantsoen kopen

'Uw verslaggevers' zijn per trein afgereisd naar Mios om een kijkje te nemen op dit groots opgezette evenement.

Organisatie

Op het expo-terrein staan de exposanten ingedeeld naar 'type', langs wegen: de 'beheerlaan', de 'exploitatie-avenue', de 'herbebossingsstraat', de 'transportweg' etc. Er zijn flink wat corri-

dors met zeeden overeind gelaten zodat diverse bedrijven demonstraties kunnen geven met hun machines: er wordt continu 'gewerkt' met glimmend gepoetste harvesters, uitsleepmachines, zaaginstallaties e.d. Op een stuk kaalkapvlakte worden demonstraties met ontginnings- en plantmachines gegeven. Verder worden er bosbouwberoepswedstrijden gehouden, zijn er excur-

Planter pour récolter

LES LANDES POUR AGRITRUFFE
Depuis 1972

Blijkbaar is er toch meer dan alleen productie....

ook aanzienlijke hoeveelheden stammen en een enorme berg houtsnippers. Werknemers pakken de fiets van de ene naar de andere kant van de fabriek. Helaas konden we, door het lawaai overal, geen woord van de uitleg verstaan.

Gelijkjarige monocultures

We bezochten tevens het productiebos van de Smurfit papierfabriek. Het betreft hier productiebos in zijn zuiverste vorm (ja, het bestaat nog!): als eerste stap grondbewerking met de zogenaamde Rouleau Landaise ("rol van Les Landes"), een wals met messen eraan die de tak- en wortelresten kleinsnijdt. Vervolgens wordt in rijen geplant, in sommige gevallen wordt er voor de eindkap op regels gezaaid waarbij bij de oogst de regels worden dichtgedrukt.

In de jaren daarna wordt concurrerende begroeiing verwijderd. Na 12 jaar komt men terug om te dunnen en op te snoeien, verder dunt men nog eens bij 18, 25 en 30 jaar. Aan het eind van de omloop van 45 à 50 jaar wordt een eindkap gepleegd en kan het

sies georganiseerd en zijn er dagelijks verschillende lezingen en debatten.

Exposanten

Er zijn, zoals te verwachten viel, veel handelaren in motorzagen, tractors, harvesters en persoonlijke beschermingsmiddelen aanwezig, evenals opleidingen in bos- en houtsector op alle niveaus en branche-organisaties. Wat ons echt opviel is dat er veel (bos)verzekeraars en kredietbanken stonden, en coöperaties van kleine boseigenaren die bv. gezamenlijk het werk aan een aannemer uitbesteden. Op de 'herbebossingsstraat' waren veel kwekerijen van bosplantsoen en zaadhandelaren vertegenwoordigd, er was zelfs een stand met plantmateriaal geënt met truffels (*Tuber melanosporum*), een lekkernij waar de Fransen heel wat voor over hebben. Helaas was het nog niet het juiste seizoen om ze ook eens te proeven. Ook waren er stands met plantbeschermingsmateriaal, bestrij-

dingsmiddelen, meetapparatuur, markeringsmiddelen, bedrijven die bosinventarisatie verzorgen m.b.v. GIS, en software hiervoor. Natuurlijk ontbrak de bosbrandpreventie en -bestrijding niet, erg belangrijk in de zuideuropese bosbouw.

Smurfit- Cellulose du Pin

We konden mee met een excursie naar de papierfabriek Smurfit die zijn grondstof, hout, uit het bos van Les Landes betreft. De (Ierse) Smurfit fabriek in Facture verwerkt voornamelijk zeeden. Buiten op het terrein liggen dan

Vlak aan de kust hebben de zeedennen het zichtbaar moeilijk. Gelukkig zien de meeste productiebossen, die verder landinwaarts liggen, er veel beter uit

Om zaden te verkrijgen worden de nog gesloten kegels van gecontroleerde herkomst ('Landaise') geoogst

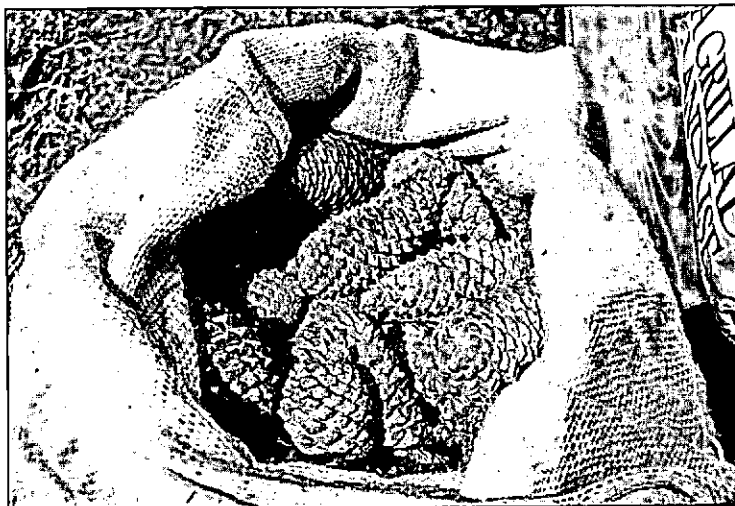
proces van grondbewerken, planten en dunnen weer opnieuw beginnen.

Protectie-bos

Het kustbos bij 'la Salie', aan de Atlantische oceaan, is aangelegd ter bescherming van het binnenland om de duinen vast te leggen. Men is een eind van de kust af begonnen met het planten van zeeden (*Pinus pinaster*) en heeft er aardbeiboom (*Arbutus unedo*) bijgeplant met als doel humus in de bodem te brengen. Later is men meer richting de zee gaan planten. In dit bos direct langs de kust speelt productie maar een zeer beperkte rol, de schermfunctie is het belangrijkste. Het echte productiebos ligt meer landinwaarts.

Herkomsten

Er hebben zich in het gebied maar weinig grote problemen voorgedaan met de monocultures, behalve bij de herbebossing na de grote branden tussen 1945 en 1950, waarbij 400.000 ha zeeden is verbrand. Om zo snel mogelijk dit gebied te herbebossen is toen gebruik gemaakt van zaad uit Portugal en Corsica. Deze herkomsten bleken echter erg gevoelig te zijn voor nachtvorst. Tegenwoordig let men angstvallig op de kwaliteit van het plantmateriaal en gebruikt men voornamelijk gecontroleer-

de herkomsten uit de regio zelf. Het hout van de zeeden wordt afhankelijk van de kwaliteit gebruikt voor parket, fineerhout, lambriseringen, timmerwerk, panelen, kratten, papier, en mijnpalen.

Tot slot

Het thema van de Forexpo: "werken aan het bos van de 21e eeuw", geeft aan dat men het in de sector bos-hout-papier helemaal ziet zitten voor de toekomst. Met behulp van de modernste informatietechnologie, groeimodellen, logistiek, mechanisatie en de juiste opleidingen wil men vooral verder met het productiebos dat in deze regio economisch gezien veel betekent. Terwijl men zich in het dichtbevolkte Nederland vooral richt op natuurgerichter bosbeheer gaat men hier op grote schaal verder met monocultures.

Wie ook een beurs wil bezoeken in Zuid-Europa: Volgend jaar wordt in Frankrijk Euroforest '99 gehouden op 18-20 juni in Montagny-sur-Grosne - Saône et Loire. Over twee jaar wordt de volgende Forexpo in Frankrijk gehouden (info internet: forexpo.mediaforest.net). Van 20-22 mei is de Asturforesta '99 (Info internet: <http://www.futurnet.es/ti-neoferia/>) in Noord-Spanje. Het is de moeite waard om een dergelijke beurs te bezoeken, maar vergeet niet vooraf uw Frans en/of Spaans op te frissen....

Als u vragen heeft naar aanleiding van dit artikel, neemt u dan gerust contact op met Rûna Kuller (tel 0317 420 986) of Christine Naaijen (tel 0488 491 381), of via de vakgroep LUW.